

Biskup pomocniczy (dawniejsza nazwa „**sufragan**”): wspomaga biskupa diecezjalnego w zarządzaniu diecezją, w wykonywaniu czynności sakralnych i zastępuje go w razie potrzeby. Niekiedy biskup diecezjalny powierza biskupowi pomocniczemu kierownictwo nad pracą duszpasterską w jakimś rejonie diecezji.

Diakon (grec. = sługa): osoba wyznaczona przez biskupa, na podstawie święceń diakonatu, do sprawowania określonych posług w Kościele. Urząd diakona istniał już w pierwszych wiekach chrześcijaństwa.

Diecezja (zwana także **biskupstwem**): podział na diecezje jest najstarszą i najważniejszą formą organizacyjną Kościoła katolickiego. Na czele każdej diecezji stoi biskup diecezjalny.

Dziekana (łac. *decem* = dziesięć): kilka parafii (początkowo dziesięć) tworzy dekanat. Dziekana wybierają spośród siebie proboszczowie. Wybór musi być zatwierdzony przez biskupa.

Kapituła katedralna: kolegium kapłanów, powołane przez biskupa przy kościele biskupa (katedrze). Kapituła katedralna służy radą biskupowi oraz administruje diecezją w razie jego śmierci.

Kardynał: najwyższa po papieżu godność w Kościele katolickim. Kardynałowie mianowani są przez papieża. Kierują, jako biskupi, diecezjami lub piastują urzędy w Kurii Rzymskiej (kardynałowie kurialni). Od XI wieku kardynałowie wybierają papieża.

Kolegium biskupów: ogół wszystkich biskupów pod przewodnictwem papieża. Najbardziej widocznym znakiem tej wspólnoty jest sobór, czyli zebranie wszystkich biskupów. Sobór może być zwołany tylko przez papieża.

Konferencja Episkopatu: zgromadzenie biskupów z jednej lub kilku prowincji kościelnych (czasem również całego kontynentu) pod kierownictwem przewodniczącego konferencji. Zajmuje się problemami duszpasterskimi, liturgią, a także problemami Kościoła powszechnego i sytuacją społeczną. Podejmuje działalność na terenie odnośnych diecezji.

Kuria (łac. = dwór): kościelny urząd administracyjny wspierający biskupa diecezjalnego w zarządzaniu diecezją. Sprawy Kościoła powszechnego załatwia, w imieniu papieża oraz jego autorytetem, Kuria Rzymska; obejmuje ona: Papieski Sekretariat Stanu, Radę Publicznych Spraw Kościoła, Kongregacje, Trybunały.

Papież (łac. *papa* = ojciec): biskup Rzymu, a tym samym następca św. Piotra i rządcą Kościoła powszechnego. Jest on w szczególny sposób znakiem i stróżem jedności Kościoła katolickiego.

Parafia - wspólnota parafialna: wspólnota katolików, zamieszkujących określony obszar (wieś, dzielnicę, miasto).

Proboszcz: zwierzchnik wspólnoty parafialnej (parafii). Zadanie to spełnia kapłan wyznaczony przez biskupa. Zazwyczaj posiada on swoich współpracowników.

Stolica Apostolska: stolica następcy św. Piotra i papieża; nazwa ta obejmuje także instytucje Kurii Rzymskiej.

Wikariusz generalny: pełnomocny, osobisty zastępca biskupa diecezjalnego i przez niego mianowany. Wikariuszowi generalnemu przysługuje władza wykonawcza do podejmowania aktów administracyjnych.